

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΡ/ΜΙΑΣ ΕΒΡΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Ι. Δραγούμη 1, Αλεξανδρούπολη, 68131
Πληροφορίες: Ζηλιασκοπούλου Β.
Τηλέφωνο: 25513 – 55860
Email: perivallon.evrou@pamth.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

ΠΡΟΣ: ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
Κωνσταντινουπόλεως 225
Ορεστιάδα, ΤΚ 68200
evros.energeiaki@gmail.com

ΚΟΙΝ: Σύμφωνα με τον πίνακα
κοινοποιήσεων

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις του έργου «Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 3,00 MW στη θέση «ΚΟΥΝΙΑ» Αρδανίου Δήμου Αλεξανδρούπολης ΠΕ Έβρου» και έκδοση πρόσθετων όρων διασφάλισης της ακεραιότητας προστατευόμενης περιοχής.

Σχετικά:

1. Ο Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209Α/21-09-2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων...», όπως ισχύει.
2. Η ΥΑ με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (ΦΕΚ 841/Β'): «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 υπουργικής απόφασης.....», όπως ισχύει.
3. Η Απόφαση με αρ. 49828/2008 (ΦΕΚ 2464/Β): «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας...», όπως ισχύει
4. Η ΥΑ 3791/2013 (ΦΕΚ 104/Β) «Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας...».
5. Η Υ.Α. υπ.Αριθμ. 52983/1952/2013 (ΦΕΚ 2436/Β'): «Προδιαγραφές της ΕΟΑ για έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β...»
6. Το Π.Δ. 144/23-12-2010 (Φ.Ε.Κ. 237/Α/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης».
7. Η Απόφαση Περιφερειάρχη Α.Μ.Θ. υπ. αριθμ. οικ: 19539/2632024 (ΦΕΚ 486/Β): «Μεταβίβαση άσκησης αρμοδιοτήτων στους Αντιπεριφερειάρχες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» όπως ισχύει.
8. Η υπ. αρ. πρωτ. 85450/1660/2023 Αίτηση της «ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ» για υπαγωγή σε ΠΠΔ του έργου του θέματος.

9. Η υπ. αρ. πρωτ. 5788/2023 (65275/1298/2023) θετική υπό όρους γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ.
10. Η βεβαίωση παραγωγού ΡΑΕ υπ' αριθμ ΒΕΒ- 2274/2021 της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.
11. Η υπ. αριθμ. 1178/2021 Βεβαίωση της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών & Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αλεξανδρούπολης, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η εγκατάσταση ΑΠΕ.
12. Η υπ. αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΕΦΑΕΒΡ/538455/381061/5729/2020 γνωμοδότηση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου, όπου αναφέρεται ότι δεν έχουν αντίρρηση, με πρόσθετους όρους.
13. Το υπ. αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΥΝΜΤΕΑΜΘ/ΤΠΝΜΚΠΑ/538995/60879/3151/2020 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, σύμφωνα με το οποίο δεν υφίσταται αντικείμενο της αρμοδιότητάς τους.
14. Η υπ. αρ. πρωτ. 8753/2022 γνωμοδότηση της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας σύμφωνα με την οποία δεν έχουν αντίρρηση για την εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ, με πρόσθετους όρους.
15. Η υπ' αρ. πρωτ. Κ.Γ./Δ3/Δ 32794/2020 Γνωμάτευση της ΥΠΑ/ Τμήμα χαρτών και εμποδίων σύμφωνα με την οποία δεν έχουν αντίρρηση για την εγκατάσταση της ανεμογεννήτριας, με πρόσθετους όρους.
16. Το υπ. αρ. πρωτ. Φ.114.1/1017/425123 Σ.3377/2022 έγγραφο του ΓΕΕΘΑ/ Τμήμα 4 (περιβάλλον) σύμφωνα με το οποίο συνηγορούν για το έργο υπό προϋποθέσεις (πρόσθετους όρους).
17. Η υπ. αρ. πρωτ. 92142/5056/2022 Βεβαίωση της ΔΑΟΚ ΠΕ Έβρου/Τμ. Φυτικής και ζωικής παραγωγής, σύμφωνα με την οποία η έκταση εγκατάστασης του έργου εντάσσεται σε κατηγορία γεωργικής γης χαμηλής παραγωγικότητας.
18. Η υπ. αρ. πρωτ. 328001/2022 γνωμοδότηση του Δασαρχείου Σουφλίου με πρόσθετους όρους.
19. Η υπ. αρ. πρωτ. 366034/2022 Γνωμοδότηση της Δ/νσης Δασών Έβρου με πρόσθετους όρους.
20. Το υπ. αρ. πρωτ. 86718/3687/2023 (100994/1989/2023) έγγραφο της ΔΑΟΚ ΠΕ Έβρου/ Τμ. Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής.
21. Το υπ. αρ. πρωτ. 1176/2023 (99713/1964/2023) έγγραφο του Δ. Αλεξανδρούπολης Τμ. Πολεοδομικών Εφαρμογών.
22. Το υπ. αρ. πρωτ. 86724/1838/2023 (103739/2049/2023) έγγραφο της ΔΤΕ ΠΕ Έβρου.
23. Το υπ. αρ. πρωτ. 50488/928/2024 έγγραφο της «ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ».
24. Το υπ. αρ. πρωτ. 80837/2024 (52312/979/2024) έγγραφο του Δασαρχείου Σουφλίου.
25. Το υπ. αρ. πρωτ. 86446/2024 (54938/1014/2024) έγγραφο της Δ/νσης Δασών Έβρου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την υπαγωγή του έργου «Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 3,00 MW στη θέση «ΚΟΥΝΙΑ» ΤΚ Αρδανίου, Δήμου Αλεξανδρούπολης ΠΕ Έβρου σε

Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις και την επιβολή πρόσθετων όρων για την προστασία των πλησίον αυτής περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000, ως εξής:

I. Στοιχεία του έργου

Ονομασία του έργου	ΑΣΠΗΕ μίας (1) ανεμογεννήτριας ισχύος 3,00 MW, με διάμετρο δρομέα 126,67 m και ύψος πυλώνα 96 m.
Θέση του έργου	Θέση «ΚΟΥΝΙΑ» Αρδανίου Δήμου Αλεξανδρούπολης ΠΕ Έβρου.
Συντεταγμένες Α/Γ	Χ: 687199 Υ: 4536332 (ΕΓΣΑ' 87) Μήκος: 26° 13' 34,22" Πλάτος: 40° 57' 33,23" (WGS'84)
Φορέας του έργου	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΥΡΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΘΥΝΗΣ
Νόμιμος εκπρόσωπος:	Τοψίδης Ευάγγελος, evros.energiaki@gmail.com

II. Υπαγωγή σε ΠΠΔ

Το έργο/δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο I της παρούσας μαζί με τα συνοδά του έργα όπως αυτά αναφέρονται στην Τεχνική Έκθεση του έργου, σύμφωνα με τα στοιχεία που δηλώθηκαν υπευθύνως από τον φορέα του και αφορούν:

- Συντήρηση- πιθανή διαπλάτυνση υπαρχόντων αγροτικών οδών μήκους 300 μέτρων και διάνοιξη νέας οδοποιίας μήκους 169 μέτρων,
- Κατασκευή υπόγειας γραμμής μέσης τάσης απλού κυκλώματος μήκους περίπου 687 μέτρων,

υπάγεται στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) που καθορίζονται στην Υ.Α. 3791/2013(ΦΕΚ 104Β) (4^ο σχετ.) και ειδικότερα στο Παράρτημα Β.1 αυτής.

Επιπλέον των ανωτέρω τίθενται οι ακόλουθοι πρόσθετοι όροι:

Η Υπαγωγή σε ΠΠΔ παραμένει σε ισχύ εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή στα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου. Σε οποιαδήποτε τροποποίηση ή επέκταση του έργου (χωροθέτηση, ισχύς, τεχνολογία), ο κύριος του έργου υποχρεούται να υποβάλλει στην Υπηρεσία Αίτηση Τροποποίησης των ΠΠΔ συνοδευόμενη από τον φάκελο της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του 4^{ου} σχετ.

Η υποβληθείσα Δήλωση Υπαγωγής σε ΠΠΔ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του μελετητή ή του φορέα του έργου κατά το Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει. Σε περίπτωση ανακριβούς ή ψευδούς δήλωσης ο μελετητής ή ο φορέας του έργου υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 και η υπαγωγή του έργου σε ΠΠΔ δεν είναι νόμιμη και ως εκ τούτου το έργο δεν είναι περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο και έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί κυρώσεων του Ν. 1650/86 όπως ισχύει.

Ο κύριος του έργου δεσμεύεται για την εφαρμογή και τήρηση, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά την λειτουργία του έργου, καθώς και μετά την παύση λειτουργίας του, των ΠΠΔ στις οποίες έχει υπαχθεί το έργο με την παρούσα Απόφαση. Ο κύριος του έργου φέρει

ακέραια την ευθύνη για την τήρηση των ΠΠΔ έστω και αν μέρος ή το σύνολο των εργασιών κατασκευής ή λειτουργίας πραγματοποιούνται από τρίτους, ανεξαρτήτως των τυχόν ευθυνών που φέρουν και οι τελευταίοι για κάθε πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει τους όρους της παρούσας απόφασης καθώς και της εκάστοτε ισχύουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης Υπαγωγής σε ΠΠΔ, εάν διαπιστωθούν από την κατασκευή ή/και λειτουργία του έργου σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, ή εάν προκύψουν νέα δεδομένα βάση των οποίων υπάρχει αυξημένος κίνδυνος πρόσκρουσης- πρόκλησης ατυχήματος σε άτομα ορνιθοπανίδας ή/και χειρόπτερων, η Υπηρεσία μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους όρους.

Τα ανωτέρω δεν υποκαθιστούν και δεν αναιρούν την αναγκαιότητα για τυχόν άλλες απαιτούμενες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για την υλοποίηση- λειτουργία του εν λόγω έργου (π.χ. Δασική Υπηρεσία, Αρχαιολογίες, Οικοδομική Άδεια κλπ.) και προϋποθέτει ότι το έργο δεν περιλαμβάνει επιμέρους έργα ή δραστηριότητες που κατατάσσονται στους πίνακες της ως άνω 2 σχετικής ΥΑ.

Πρόσθετοι Όροι Υπηρεσιών

A. Πρόσθετοι Όροι Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου, (όπως αναφέρονται στο 12^ο σχετ.).

Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των προγραμματισμένων εργασιών στις αναφερόμενες θέσεις επέμβασης εντοπισθούν αρχαιότητες, θα πρέπει δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 37 του Ν. 3028/2002 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) αυτές να διακοπούν αμέσως και να ειδοποιηθεί η Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου, προκειμένου να διεξαχθεί αρχαιολογική έρευνα από τα αποτελέσματα της οποίας θα κριθεί η συνέχιση των εργασιών.

B. Πρόσθετοι Όροι Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας (όπως αναφέρεται στο 14^ο σχετ.)

Σε περίπτωση που εντοπισθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών σπήλαια ή παλαιοντολογικά κατάλοιπα, οι υπεύθυνοι υποχρεούνται να διακόψουν τις εργασίες και να ειδοποιήσουν την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας/ Γραφείο Βορείου Ελλάδος, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 24 του Ν. 4858/2021. Στην περίπτωση αυτή θα ακολουθήσει η διεξαγωγή έρευνας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 37 του προαναφερθέντος Νόμου, από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτηθεί η πορεία του έργου, ύστερα από γνωμοδότηση των αρμόδιων συμβούλων του ΥΠ.ΠΟ.Α.

Γ. Πρόσθετοι Όροι ΥΠΑ

Να τηρούνται όλα τα αναφερόμενα στο 15^ο σχετ. με ιδιαίτερη επισήμανση στα ακόλουθα:

1. Η Α/Γ θα σημανθεί για ημέρα και νύχτα, όπως αναφέρεται αναλυτικά παρακάτω, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των πτήσεων ελαφρών αεροσκαφών, ελικοπτέρων κλπ που εκτελούν πτήσεις με διαδικασία όψεως (VFR/VMC).

2. Για την ημερήσια σήμανση απαιτείται βαφή του πύργου (τουλάχιστον κατά τα άνω 2/3 του ύψους του), της ατράκτου (νασέλλας) και των πτερυγίων της Α/Γ με λευκό χρώμα.

Για την νυχτερινή σήμανση σύμφωνα με τον κανονισμό 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έκδοση 3^η (8-12-2016) και το εγχειρίδιο ICAO Annex 14, Vol I chapter 6, 7th edition, July 2016:

(α). Στην άτρακτο (νασέλλα) της Α/Γ πρέπει να τοποθετηθούν από δύο (2) αναλάμποντες ερυθροί φανοί Μέσης Φωτεινής Έντασης (ΜΦΕ), (Medium- intensity Type B) οι οποίοι θα εκπέμπουν αναλαμπές ερυθρού φωτός με συχνότητα μεταξύ 20 και 60 αναλαμπών ανά λεπτό και έντασης 2000 ($\pm 25\%$) cd στο ερυθρό φως. Ο δεύτερος φανός θα τίθεται αυτόματα σε λειτουργία ως εναλλακτικός σε περίπτωση βλάβης του πρώτου. Η τοποθέτηση των φανών θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε η φωτεινή δέσμη του ενός φανού να μην παρεμποδίζεται από την ύπαρξη του άλλου φανού.

(β) Επιπρόσθετα, στο ενδιάμεσο επίπεδο που περνάει από το μέσον του ύψους του πύργου της α/γ και σε ίσες μεταξύ τους αποστάσεις, θα πρέπει να τοποθετηθούν τουλάχιστον τρεις φανοί Χαμηλής Φωτεινής Type E ερυθροί αναλάμποντες 32cd, οι οποίοι θα αναβοσβήνουν συγχρονισμένα με εκείνους της νασέλλας. Οι φανοί θα πρέπει να είναι τόσοι, ώστε ένας πιλότος που προσεγγίζει από οποιαδήποτε κατεύθυνση να βλέπει τουλάχιστον δύο φανούς.

(γ) Το σύνολο των φανών των παραγράφων (α) και (β) θα πρέπει να αναβοσβήνουν ταυτόχρονα και επίσης να ληφθεί μέριμνα ώστε να λειτουργούν αυτόματα μέσω φωτοκύτταρου κατά τη διάρκεια της νύχτας, του λυκαυγούς και του λυκόφωτος, καθώς και σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας. Το φωτοκύτταρο θα είναι στραμμένο προς Βορρά και κατάλληλα τοποθετημένο ώστε να μην επηρεάζεται από τεχνητό φωτισμό.

(δ) Σε περίπτωση βλάβης των φανών θα πρέπει ο φορέας να προβεί με δικά του μέσα και ενέργειες στην άμεση επισκευή και αποκατάσταση της κανονικής τους λειτουργίας.

3. Οι ανωτέρω υποδεικνυόμενοι τρόποι φωτισήμανσης αναφέρονται στη συγκεκριμένη χωροθέτηση του προς εγκατάσταση αιολικού πάρκου, όπως αυτή φαίνεται στα δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν στην ΥΠΑ.

Κατά συνέπεια, παρακαλείται η εταιρεία- εφόσον τύχει της σχετικής αδειοδότησης- και μετά την υλοποίηση της ανωτέρω εγκατάστασης, να γνωρίσει άμεσα στην ΥΠΑ τα οριστικά στοιχεία της εγκατάστασης και συγκεκριμένα, τον ακριβή αριθμό των εγκατεστημένων ανεμογεννητριών, τις γεωγραφικές συντεταγμένες σε φ και λ της ανεμογεννήτριας, και τα απόλυτα υψόμετρα (από Μέση Στάθμη Θάλασσας) του εδάφους στα σημεία εγκατάστασης.

4. Εφόσον προκύψει ανάγκη από μέρους της εταιρίας:

α) διαφοροποίησης των στοιχείων θέσεως της Α/Γ (κατάργηση ή προσθήκη ή μετάθεση μεγαλύτερη των 30 μ.) ή/και

β) αύξησης του ύψους της Α/Γ (ύψος πύργου ή/και πτερύγιο ρότορα) μεγαλύτερη των 5μ. από το εγκεκριμένο (όπως αυτό αναφέρεται στο 15° σχ), απαιτείται εκ νέου γνωμάτευση της ΥΠΑ.

Δ. Πρόσθετοι Όροι ΓΕΕΘΑ

Να τηρούνται **όλα τα αναφερόμενα** στο 16° σχετ με επισήμανση στα ακόλουθα:

1. α. Εφόσον κατά τη λειτουργία του ΑΣΠΗΕ εμφανισθούν προβλήματα στα συστήματα- διαδικασίες των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.), θα διακοπεί αμέσως η λειτουργία του.

β. Να τηρούνται για λόγους ασφάλειας πτήσεων τα προβλεπόμενα περί ημερήσιας σήμανσης και νυχτερινής φωτισήμανσης όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στο Annex 14, (ICAO) chapter 6, fourth edition, July 2018.

γ. Να εκτελείται έγκαιρη ενημέρωση της Στρατιωτικής Υπηρεσίας (ΣΥ) για την έναρξη των εργασιών, την εκτέλεσή τους εντός της καθορισμένης περιοχής καθώς και την ολοκλήρωσή τους.

δ. Οποιαδήποτε βλάβη ή φθορά προκληθεί σε εγκαταστάσεις, υποδομές και μέσα της ΣΥ κατά την εκτέλεση των εργασιών, να αποκαθίσταται άμεσα με μέριμνα της εταιρίας, αναλαμβάνοντας το σχετικό κόστος, το οποίο θα καθορίζεται από την ΣΥ.

ε. Να μην καταστραφούν τα τυχόν υπάρχοντα τριγωνομετρικά σημεία της ΓΥΣ

στ. Κάθε νέα διάνοιξη ή διαπλάτυνση ή επέκταση των καθοριζομένων, να υπόκειται στην έγκριση της αρμόδιας Στρατιωτικής Αρχής.

2. Οι συντεταγμένες της ΑΓ, τα όρια μετατόπισης καθώς και της αύξησης του συνολικού της ύψους, είναι σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

α/α Α/Γ	Τετμημένη σημείου Ε	Τεταγμένη σημείου Ν	Όριο μετατόπισης (μέτρα)	Υφιστάμενο συνολικό ύψος (μέτρα)	Όριο αύξησης συνολικού ύψους (μέτρα)
1	687199	4536332	50	159,5	21,5

Ε. Πρόσθετοι Όροι Δασαρχείου Σουφλίου

Να τηρούνται όλα τα αναφερόμενα στο 18^ο σχετ. με ιδιαίτερη επισήμανση στα ακόλουθα:

- Οι θέσεις επέμβασης είναι συγκεκριμένες και αυστηρά προσδιορισμένες στο έδαφος δια του πρωτοκόλλου εγκατάστασης που θα συνταχθεί, δύναται δε να τροποποιηθούν μετά από εισήγηση της αρμόδιας δασικής αρχής, αν προκύψουν σοβαρά ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος.
- Απαγορεύεται οποιαδήποτε επέμβαση στη γύρω έκταση, πλην των καθορισμένων για την επέμβαση θέσεων.
- Απαγορεύεται η μεταβολή ή επέκταση της χρήσης της έκτασης, πέραν του εγκεκριμένου σκοπού.
- Η διαμόρφωση της επιφάνειας εργασίας θα πραγματοποιηθεί στην απαιτούμενη έκταση και οι επιτρεπτές εκσκαφές θα είναι μόνο οι τεχνικά απαραίτητες, περιοριζόμενες αυστηρά στα όρια του τοπογραφικού διαγράμματος που συνοδεύει το 18^ο σχετ. έγγραφο.
- Το δίκτυο μεταφοράς μέσης τάσης θα γίνει κατά μήκος των δασικών δρόμων, όταν διασχίζουν δάση ή δασικές εκτάσεις και θα είναι υπόγεια. Θα πρέπει να προβλεφθεί η κατασκευή φρεατίου ελέγχου του δικτύου, με αναγκαίες για εργασία διαστάσεις, στο μέσο της κατασκευής.
- Στην περίπτωση παύσης λειτουργίας του έργου εφόσον ανακληθεί η άδεια ή αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή ολοκληρωθεί η επέμβαση ο δικαιούχος οφείλει όπως απομακρύνει τις εγκαταστάσεις που τοποθέτησε εντός της εκτάσεως και αποκαταστήσει το χώρο της επέμβασης, σύμφωνα με τη μελέτη αποκατάστασης που θα συνταχθεί και η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν την αλλαγή της χρήσης της. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα ανωτέρω επιβάλλονται οι ποινές που ορίζονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 45 του Νόμου 998/79 όπως ισχύει.
- Ο δικαιούχος μεριμνά για την πλήρη απομάκρυνση των προϊόντων εκσκαφής, θα φέρει την ευθύνη για πιθανή ζημιά σε τρίτους και αναλαμβάνει την υποχρέωση λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων αντιπυρικής προστασίας της περιβάλλουσας δασικής βλάστησης. Τα τυχόν ακατάλληλα προϊόντα εκσκαφής θα αποτεθούν σε θέσεις που θα υποδειχθούν από την οικεία Δασική Αρχή, ενώ στη συνέχεια πρέπει αυτοί οι χώροι να αποκατασταθούν με κατάλληλη φύτευση.
- Η φθορά της δασικής βλάστησης θα περιοριστεί στην ελάχιστη δυνατή. Η ανάγκη απομάκρυνσης της υπάρχουσας φυσικής ύλης στην περιοχή ανάπτυξης του έργου πραγματοποιείται υπό την καθοδήγηση και τις υποδείξεις της τοπικής Δασικής Αρχής. Τα δασικά προϊόντα που θα

παραχθούν θα διακινήθούν και διατεθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, και όπου απαιτείται θα συνταχθεί πίνακας υλοτομίας.

- Γίνεται πρόβλεψη αποκατάστασης της βλάστησης των διαταραχθέντων χώρων, με φύτευση ή με σπορά των κατάλληλων προσηκόντων στην χλωρίδα της περιοχής ειδών, συμφώνως των οριζόμενων στην παρούσα απόφαση υπαγωγής σε ΠΠΔ. Η φροντίδα των φυτών θα συνεχιστεί για τουλάχιστον τρία (3) έτη από τη φύτευσή τους, με ευθύνη του δικαιούχου. Η αφαίρεση του επιφανειακού εδαφικού ορίζοντα θα υλοποιηθεί με προσοχή και θα διαφυλαχθεί κατάλληλα για μελλοντική χρήση αποκατάστασης του χώρου.

- Σε περίπτωση υλοποίησης του έργου, τόσο στην φάση κατασκευής αλλά και στην φάση λειτουργίας του, η εταιρία θα πρέπει να συνεπικουρεί για την προστασία του δασικού πλούτου της περιοχής (βλάστησης και ορνιθοπανίδας) με κάθε πρόσφορο και δυνατό μέσο.

- Κρίνεται αναγκαία η κατασκευή δεξαμενής τουλάχιστον 50 κ.μ. για την πυροπροστασία της περιοχής.

- Η μελέτη οδοποιίας πρέπει να συνταχθεί αυστηρά στα πλαίσια των προδιαγραφών οδοποιίας. Ειδάλλως πρέπει να βρεθεί εναλλακτική λύση μεταφοράς των ογκωδών τμημάτων των ανεμογεννητριών στο χώρο του πάρκου.

- Με την ολοκλήρωση της απόφασης υπαγωγής σε ΠΠΔ, για την επέμβαση στην εν λόγω έκταση θα εκδοθεί από την Δασική Υπηρεσία Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα.

- Επισημαίνεται ότι μετά την περιβαλλοντική αδειοδότηση (υπαγωγή σε ΠΠΔ), είναι αναγκαία η υλοποίηση των προϋποθέσεων που ορίζει ο Ν. 4280/2014 (ΦΕΚ 159/Α) για την έναρξη των εργασιών.

ΣΤ. Πρόσθετοι όροι Διεύθυνσης Δασών Έβρου

Να τηρούνται όλα τα αναφερόμενα στο 19^ο σχετ. με ιδιαίτερη επισήμανση στα ακόλουθα

1. Η εταιρεία οφείλει να μεριμνήσει για τα παρακάτω:

α. Την καταβολή υπέρ του Πράσινου Ταμείου του Ανταλλάγματος Χρήσης (άρθρο 45 παρ. 8 του Ν. 998/79)

β. Την αναδάσωση όμορης έκτασης, σύμφωνα με σχετική μελέτη (άρθρο 45 παρ. 8 του Ν. 998/79)

γ. Την αποκατάσταση της εν λόγω έκτασης, σύμφωνα με εγκεκριμένη μελέτη (άρθρο 45 παρ. 12 του Ν. 998/79)

δ. Την υποβολή προς έγκριση σχετικής μελέτης οδοποιίας.

2. Θα πρέπει να εκδοθεί έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 45 παρ. 4 του Ν. 998/79.

3. Να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 6, 7, 8 και 12 του άρθρου 45 του Ν. 998/79 όπως ισχύουν.

4. Η έγκριση επέμβασης δίνεται μόνο για την απολύτως απαραίτητη έκταση. Η διαμόρφωση των επιφανειών εργασίας εντός του χώρου έγκρισης επέμβασης, θα πραγματοποιηθεί στην απαιτούμενη έκταση και οι επιτρεπτές εκσκαφές θα είναι μόνο οι τεχνικά απαραίτητες, ώστε να προκληθεί η μικρότερη διατάραξη του φυσικού περιβάλλοντος.

5. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα που επιβάλλονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς ασφαλείας για τα ηλεκτρικά δίκτυα (εξωτερική σήμανση κτλ). Η τελική όδευση των

υπογείων δικτύων με ακριβείς συντεταγμένες στο σύστημα ΕΓΣΑ' 87, θα υποβληθεί στους διαχειριστές των εκτάσεων.

6. Σε περίπτωση αλλαγής όδευσης των υπόγειων δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται η ενημέρωση του οικείου Δασαρχείου ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του υπόγειου δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εντός δάσους ή δασικής έκτασης.

7. Να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα πυροπροστασίας της περιοχής.

8. Να εφαρμοστούν πιστά όλα τα μέτρα πρόληψης και προστασίας της πανίδας και της ορνιθοπανίδας της περιοχής.

9. Η κατασκευή του ΑΣΠΗΕ να υλοποιηθεί εκτός της κρίσιμης αναπαραγωγικής περιόδου της ορνιθοπανίδας, προς αποφυγή της όχλησης αυτής.

10. Τυχόν ακατάλληλα προϊόντα εκσκαφής αποτίθενται σε θέσεις που δεν προστατεύονται από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας. Δανειοθάλαμοι και αποθεσιοθάλαμοι δεν επιτρέπονται σε δάση και δασικές εκτάσεις.

11. Θα πρέπει να εγκριθεί μελέτη οδοποιίας.

12. Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, θα είναι σε κοινή χρήση, θα συντηρείται και θα διατηρείται σε καλή κατάσταση, με ευθύνη της εταιρίας που το λειτουργεί- διαχειρίζεται, σύμφωνα με εγκεκριμένες μελέτες και τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

13. Δεν θα παρεμποδίζεται η κυκλοφορία των οδών, οι οποίες θα παραμείνουν σε κοινή χρήση και θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας των διερχόμενων, με την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, πιθανών κινδύνων, κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου.

14. Να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη διέλευση του υφιστάμενου οδικού δικτύου, καθόλη τη διάρκεια του χρόνου.

15. Είναι αναγκαίο να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την αποφυγή κατολισθήσεων, διαβρώσεων και αποπλύσεων υλικών, κατά τη φάση κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

16. Απαιτείται η έγγραφη συναίνεση των ιδιοκτητών σε περίπτωση επέμβασης εντός μη δημόσιων δασικού χαρακτήρα εκτάσεων.

17. Η εν λόγω έκταση επέμβασης δεν δύναται να μεταβιβασθεί ή εκμισθωθεί σε τρίτους και απαγορεύεται η χρήση της για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, πλην αυτού για τον οποίο χορηγείται η έγκριση επέμβασης, η οποία ισχύει για το διάστημα που θα λειτουργεί νομίμως ο σταθμός.

18. Σε περίπτωση που μεταβιβαστεί η άδεια παραγωγής, ο νέος δικαιούχος υποκαθίσταται έναντι της Δασικής Υπηρεσίας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δικαιοπαρόχου του, όπως απορρέουν από το 19^ο σχετ. και υποχρεούται να γνωστοποιήσει την μεταβίβαση αυτή στην Δ/νση Δασών Έβρου.

19. Οι μελέτες κατασκευής των συνοδών έργων θα γίνουν σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

20. Πριν από κάθε επέμβαση θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις.

21. Εντός της έκτασης, θα γίνουν μόνο οι επεμβάσεις για τα συγκεκριμένα έργα.

22. Τα προϊόντα εκσκαφής που θα παραχθούν στη φάση κατασκευής του έργου θα διατεθούν κατάλληλα σε νόμιμα λειτουργούντες λατομικούς χώρους και μετά από έγκριση της Δασικής Υπηρεσίας.

23. Το Δημόσιο δε φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του Ν. 998/79 ως ισχύει, ή σε περίπτωση που η υπόψη έκταση είχε αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί του Δασικού Χάρτη, ως μη δασική.

24. Η παρακολούθηση των προς εκτέλεση εργασιών ανατίθεται στο Δασαρχείο Σουφλίου, όπως και η εφαρμογή των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων.

25. Η εταιρία θα εγκατασταθεί στο χώρο αφού υποβληθεί εγκεκριμένη μελέτη δασικής οδοποιίας και φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας.

III. Πρόσθετοι όροι διασφάλισης της ακεραιότητας της κοντινής στο έργο περιοχής ΖΕΠ GR1110002 «Δάσος Δαδιάς- Σουφλίου» και των ΣΠΠΕ GR005: «Νότιο Δασικό Σύμπλεγμα Νομού Έβρου» και GR004: «Εθνικό Πάρκο δάσους Δαδιάς- Λευκίμης- Σουφλίου».

Κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει, και μετά από Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, επιβάλλονται στο έργο που αναφέρεται στην παράγραφο Ι της παρούσας **οι ακόλουθοι πρόσθετοι όροι:**

1. Πριν την υλοποίηση του έργου να εξεταστεί η δυνατότητα βαφής ενός πτερυγίου της Α/Γ με μαύρο χρώμα. Να ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της ΥΠΑ και του ΓΕΕΘΑ, η απάντηση των οποίων θα πρέπει να κοινοποιηθεί και στο Τμ. Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Έβρου. Στην περίπτωση διαφωνίας τους, υπερισχύουν και θα εφαρμοστούν τα αναγραφόμενα του όρου 2 του κεφαλαίου Γ.: «Πρόσθετοι όροι ΥΠΑ» (15^ο σχετ., παρ. 2) .

2. Πριν την υλοποίηση του έργου να ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της ΥΠΑ και του ΓΕΕΘΑ για το ενδεχόμενο της αποφυγής του σταθερού φωτισμού της Α/Γ ή και της χρήσης άσπρου στροβοσκοπικού φωτισμού που αναβοσβήνει, ως λιγότερο ελκυστικού για τα πουλιά. Οι απαντήσεις θα πρέπει να κοινοποιηθούν και στο Τμ. Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Έβρου. Στην περίπτωση διαφωνίας τους, υπερισχύουν και θα εφαρμοστούν τα αναγραφόμενα του όρου 2 του κεφαλαίου Γ: «Πρόσθετοι όροι ΥΠΑ» (15^ο σχετ., παρ. 2).

3. Πριν την υλοποίηση του έργου θα πρέπει να γίνει διεξοδική αναζήτηση (από παρατηρητές πεδίου με γνώση του αντικειμένου) για τον εντοπισμό θέσεων φωλεοποίησης ευαίσθητων ειδών αρπακτικών πουλιών σε κοντινή από το έργο απόσταση. Να συνταχθεί αναφορά που θα υποβληθεί στις αδειοδοτούσες Υπηρεσίες και στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς. Ακολούθως και σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, η ανεμογεννήτρια θα παραμένει εκτός λειτουργίας μισή ώρα πριν από την ανατολή έως και μισή ώρα μετά τη δύση του ηλίου από 15 Μαρτίου έως και 15 Ιουλίου. Υπάρχει δυνατότητα επανεξέτασης του μέτρου κατά τη φάση λειτουργίας, αν από τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης προκύπτει ότι τα είδη δεν έχουν εντοπιστεί στην περιοχή μέχρι το τέλος Απριλίου. Για τη διαπίστωση αυτή απαιτείται διενέργεια καταγραφών στο πεδίο, σε εβδομαδιαία βάση κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο Μαρτίου και κατά τον Απρίλιο

4. Κατά τη φάση εγκατάστασης και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του ΑΣΠΗΕ να εγκατασταθεί στην ανεμογεννήτρια σύστημα αποτροπής προσκρούσεων πτηνών και αυτοματοποιημένης παύσης της Α/Γ. Το σύστημα θα πρέπει να καλύπτει κατ' ελάχιστο τη δραστηριότητα μεσαίου και μεγάλου μεγέθους αρπακτικών και των πτωματοφάγων, σε απόσταση άνω των 500 μέτρων. Δεδομένων πιθανών τεχνικών δυσκολιών που μπορεί να προκύψουν, αλλά και απαιτήσεων ρύθμισης που τα συγκεκριμένα συστήματα έχουν, με βάση τα χαρακτηριστικά της

περιοχής που εγκαθίστανται αλλά και των ειδών της ορνιθοπανίδας της κάθε περιοχής, θα πρέπει να υπάρξει μια περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας (τουλάχιστον δύο μηνών) που η λειτουργία του θα ελέγχεται από παρατηρητές πεδίου (δασολόγους, βιολόγους ή περιβαλλοντολόγους ορνιθολόγους, ή άλλης σχετικής ειδικότητας με αποδεδειγμένη γνώση στην αναγνώριση της ορνιθοπανίδας) που θα βρίσκονται στην περιοχή του έργου κατά την διάρκεια της ημέρας και θα μπορούν να σταματήσουν χειροκίνητα την λειτουργία της ανεμογεννήτριας εάν το αυτοματοποιημένο σύστημα δεν το κάνει. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) των καταγραφών και ενεργειών του συστήματος θα αναλύονται (και θα αξιολογούνται) σε Ετήσιες Εκθέσεις που θα ενσωματώνονται στις Αναφορές Παρακολούθησης που θα υποβάλλονται στη Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ και στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς, ενώ θα παρέχεται στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς πρόσβαση στην πλατφόρμα θέασης των δεδομένων που θα καταγράφονται από το σύστημα, σε πραγματικό χρόνο.

5. Να προβλέπεται η παύση λειτουργίας της Α/Γ σε συνθήκες έντονης βροχής ή/και βαριάς νέφωσης. Θα πρέπει να κοινοποιούνται στην αδειοδοτούσα υπηρεσία και στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς τριμηνιαίες αναφορές με τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες και τις αντίστοιχες περιόδους παύσης λειτουργίας της Α/Γ.

6. Δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην οποιαδήποτε εγκατάσταση πλεγματικές κατασκευές που δίνουν την δυνατότητα στα πουλιά να κάθονται ή να συγκεντρώνονται σε αυτές.

7. Μείωση της άσκοπης δραστηριότητας των ανεμογεννητριών με τους εξής τρόπους:

- πτέρωση των πτερυγίων (feathering), ώστε να είναι παράλληλα προς την κατεύθυνση του επικρατέστερου ανέμου, μειώνοντας, στην ουσία, το εμβαδόν της επιφάνειάς τους,
- αύξηση του ορίου της ταχύτητας άνεμου ενεργοποίησης (cut-in wind speeds), ώστε κατά τα διαστήματα που επικρατούν χαμηλές ταχύτητες ανέμου, της τάξης των 3,5 m/sec, να αποφεύγεται η περιστροφή του δρομέα της ανεμογεννήτριας και
- εφαρμογή άλλων μεθόδων που εμποδίζουν την περιστροφή των πτερυγίων σε χαμηλότερες ταχύτητες ανέμου

8. Τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, πρέπει να χωροθετούνται αφού προηγηθεί πολύ προσεκτικός σχεδιασμός. Οι υποδομές μεταφοράς του ηλεκτρικού ρεύματος θα πρέπει να είναι υπόγειες στο σύνολό τους.

9. Να γίνεται υποχρεωτικά κάθε δύο ημέρες έλεγχος και άμεση απομάκρυνση νεκρών ζώων (σκύλων, αιγοπροβάτων, ιπποειδών, αγελάδων, κ.λπ.) που εντοπίζονται εντός ακτίνας τουλάχιστον 500 μέτρων από την βάση της ανεμογεννήτριας και κατά μήκος της οδού σύνδεσης σε ακτίνα $\geq 300\text{m}$ εκατέρωθεν αυτής,. Τα νεκρά αυτά ζώα θα πρέπει να αδρανοποιούνται/καίγονται σε πιστοποιημένη μονάδα σε συνεργασία με την κτηνιατρική υπηρεσία, ή να θάβονται με ευθύνη της εταιρίας ή να αποτίθενται σε υφιστάμενους αδειοδοτημένους χώρους τροφικής ενίσχυσης αρπακτικών πουλιών. Με αυτό τον τρόπο θα μειώνεται ο κίνδυνος πρόσκρουσης πτωματοφάγων ειδών στις ανεμογεννήτριες όταν θα εντοπίζουν το κάθε νεκρό ζώο. Η ευθύνη για τη συλλογή και μεταφορά νεκρών ζώων ανήκει στην εταιρία κατασκευής και λειτουργίας του αιολικού πάρκου και το προσωπικό που απασχολείται καθημερινά θα έχει, εντός των καθηκόντων του, τη μέριμνα της απομάκρυνσης τέτοιου είδους πιθανής πηγής τροφοληψίας, που θα μπορούσε να προσελκύσει τα αρπακτικά και κυρίως τα πτωματοφάγα είδη προκαλώντας μεγαλύτερη συγκέντρωση από την καταγεγραμμένη στην περιοχή.

10. Οι εργασίες κατασκευής και εγκατάστασης του πάρκου θα πρέπει να ξεκινούν μετά τις 30 Ιουλίου και να σταματούν πριν την 1η Μαρτίου.

11. Το περιβάλλον που θα αλλοιωθεί από την επέμβαση θα πρέπει να αποκατασταθεί και προς τούτο επιβάλλεται να συνταχθεί ειδική δασοτεχνική μελέτη πριν από τις εργασίες αποκατάστασής του. Να γίνει αποκατάσταση της βλάστησης και του τοπίου των χώρων επέμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πρανών των τυχόν διανοιχθέντων δρόμων. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής. Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματοургικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες. Ειδικότερα θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν οι χωματοургικές επεμβάσεις και να διατηρηθούν σημαντικές επιφάνειες με φυτοκάλυψη χαμηλού ύψους στο χώρο του πολυγώνου του Αιολικού Πάρκου. Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής όλοι οι περιττοί δρόμοι και επεμβάσεις θα πρέπει να αποκαθίστανται προκειμένου να περιορίζεται η πρόσβαση στην περιοχή με αποτέλεσμα τον περιορισμό της διατάραξής της.

12. Ο νυκτερινός φωτισμός του έργου (πέραν της σήμανσης των Α/Γ), δηλαδή του κτιρίου ελέγχου κλπ., να ελαχιστοποιηθεί και να περιοριστεί στον απολύτως αναγκαίο για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και για την επισήμανση κινδύνων για την ασφάλεια του κοινού, ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις στην πανίδα και ορνιθοπανίδα της περιοχής. Επίσης να χρησιμοποιείται φωτισμός που δεν προσελκύει έντομα, ώστε να μην προσελκύονται νυχτερίδες.

13. Η διαχείριση και διατήρηση των ανεμογεννητριών και του άμεσου περιβάλλοντός τους θα πρέπει να γίνεται με τέτοιον τρόπο ώστε να μην προσελκύουν έντομα (δηλαδή η συγκέντρωση εντόμων πλησίον των ανεμογεννητριών θα πρέπει να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο, χωρίς όμως να επηρεαστεί η αφθονία τους αλλού στην περιοχή του έργου). Κάποια από τα μέτρα που μπορεί να το επιτύχουν είναι:

- η αποφυγή συγκράτησης νερού και ανάπτυξης αγριόχορτων και νέων θάμνων στην άμεση περιοχή γύρω από την κατασκευή των ανεμογεννητριών (ζώνες λειτουργίας ανεμογεννητριών, δρόμοι πρόσβασης, κλπ.),
- να μην εγκαθίστανται νέοι φυτοφράχτες, άλλες συστοιχίες θάμνων και δέντρων, καθώς και δάση και οπωρώνες, στη ζώνη των 200 μ γύρω από τις ανεμογεννήτριες.

14. Οι εργασίες εκσκαφών κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να γίνονται με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο.

Συμπληρωματικά του Προγράμματος Παρακολούθησης που περιλαμβάνεται στην ΕΟΑ:

15. Να εφαρμοστεί, από εξειδικευμένους επιστήμονες που θα ορίσει ο φορέας του έργου, ολοκληρωμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης διάρκειας ενός (1) έτους πριν την εγκατάσταση και τριών (3) ετών μετά την έναρξη λειτουργίας το οποίο να περιλαμβάνει σχέδιο παρακολούθησης των πληθυσμών και της κατανομής των ειδών της ορνιθοπανίδας που απαντώνται στην περιοχή του έργου. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 40 ημέρες καταγραφών πεδίου ετησίως, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παρακολούθηση χρήσης του χώρου και επιπτώσεων ενόχλησης/εκτόπισης, καθώς και για την αναζήτηση φωλιών και κρίσιμων ενδιαιτημάτων κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

16. Παρακολούθηση πιθανών επιπτώσεων στα χειρόπτερα. Η παρακολούθηση και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να γίνει από εξειδικευμένους επιστήμονες, με σκοπό την ορθή επιλογή μεθόδων παρακολούθησης βάσει των προτύπων αντίστοιχων διεθνών-εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων, την ορθή αξιολόγηση των επιπτώσεων και κατ' επέκταση την ορθή επιλογή των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων (εάν αυτές προκύψουν).

17. . Θα πρέπει να πραγματοποιείται έρευνα που θα εξετάζει το κατά πόσο υπάρχουν περιστατικά προσκρούσεων (με έρευνα για νεκρά πτηνά στην περιοχή εγκατάστασης της Α/Γ). Ο έλεγχος για

νεκρά πουλιά και νυχτερίδες θα πρέπει να γίνεται τρεις φορές την εβδομάδα και θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο ακτίνα 500 m περιμετρικά των Α/Γ και 300 m εκατέρωθεν της οδού σύνδεσης, με τη χρήση ειδικά εκπαιδευμένου σκύλου. Να διατηρούνται πρωτόκολλα στα οποία θα συμπληρώνονται τα αποτελέσματα των ερευνών για αναζήτηση νεκρών πουλιών. Τα πρωτόκολλα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα εφόσον ζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σε περιπτώσεις που εντοπιστούν νεκρά αρπακτικά πουλιά ή γύπες, τότε θα πρέπει να ενημερωθούν άμεσα οι αρμόδιες Υπηρεσίες και η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς ώστε να προσέλθουν και να διαχειριστούν το περιστατικό. Η εκτίμηση των θνησιμότητας προτείνεται να γίνεται με την εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων για την ακριβέστερη εκτίμηση των επιπτώσεων, και τα αποτελέσματα να ενσωματώνονται σε ετήσιες εκθέσεις/αναφορές.

18. Όλα τα δεδομένα – στοιχεία που θα συλλέγονται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδίου περιβαλλοντικής παρακολούθησης και αφορούν στις παρατηρήσεις ορνιθοπανίδας, είτε από το προσωπικό είτε από τυχόν εγκατεστημένα αυτοματοποιημένα συστήματα, να είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς σε πρωτογενή μορφή και σε πραγματικό χρόνο. Επίσης, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και η αναφορά για τις δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης να υποβάλλονται με τη μορφή ετήσιων εκθέσεων στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς στην αρχή κάθε έτους και με περίοδο αναφοράς το προηγούμενο έτος. Οι εκθέσεις θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την επιτυχία των μέτρων προστασίας, την ανάγκη λήψης τυχόν πρόσθετων μέτρων που δεν είχαν αρχικά προβλεφθεί κτλ.

19. Σε περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια του προγράμματος εντοπιστούν τραυματισμένα πουλιά (λόγω πρόσκρουσης σε ανεμογεννήτρια) που αδυνατούν να πετάξουν, τότε θα πρέπει να ενημερώνονται άμεσα οι αρμόδιες Υπηρεσίες και η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς. Ειδικά σε περίπτωση εντοπισμού οποιουδήποτε τραυματισμένου πτηνού που αδυνατεί να πετάξει θα πρέπει να ειδοποιείται άμεσα η Δασική Υπηρεσία, ώστε να ακολουθείται η αρμόζουσα διαδικασία και να παρέχεται το συντομότερο δυνατόν η απαραίτητη περίθαλψη.

20. Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκπαίδευσης και ενημέρωσης του μόνιμου προσωπικού του έργου, σχετικά με τις απαιτούμενες ενέργειες σε περιπτώσεις εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου πουλιού ή νυχτερίδας. Να ενημερωθούν και οι κάτοικοι της περιοχής που κινούνται κοντά στην Α/Γ για τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εντοπισμού νεκρού ή τραυματισμένου πουλιού, με σκοπό την έγκαιρη συλλογή και διάγνωση των αιτιών θανάτου/τραυματισμού από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ή τη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς.

ΜΕΠ
Ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Έβρου

Πουλιλιός Ευάγγελος

Πίνακας Κοινοποιήσεων

1. ΡΑΕ, Πειραιώς 132, Αθήνα, ΤΚ 118 54, info@rae.gr
2. Δήμος Αλεξανδρούπολης, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσίας Δόμησης, Κύπρου 17, Αλεξανδρούπολη ΤΚ 68132
3. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού/Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου, efaevr@culture.gr
4. Υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Α.Μ.Θ., ynmath@culture.gr
5. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας, Γραφείο Β. Ελλάδας, efps@culture.gr
6. Υ.Π.Α., Δ/ση Αερολιμένων, Τμ. Χαρτών και Εμποδίων, Λέοντος 4 & Ελευθερίας, Αργυρούπολη ΤΚ 164 52, d3d@hcaa.gr
7. ΓΕΕΘΑ, Γ' Κλάδος, Δ/ση Γ2, Τμήμα 4 (Περιβάλλον) Λεωφόρος Μεσογείων 227-231 Χολαργός, ΤΚ 154 51, Αθήνα
8. ΔΑΟΚ ΠΕ Έβρου/ Τμ. Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής
9. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης/Διεύθυνση Δασών Έβρου/ Δασαρχείο Σουφλίου, das-sou@eedpmt.ypen.gr
10. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης/Διεύθυνση Δασών Έβρου , erandr@eedpmt.ypen.gr
11. ΟΦΥΠΕΚΑ , gnomodothseis@necca.gov.gr
12. ΔΤΕ ΠΕ Έβρου